

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 18. august 2026

Sak: 2026/0300

Klager: Virak Kraft Produksjon AS

Klagemotpart: Glitre Nett AS

Saken gjelder: Uenighet om tariffing

Saken gjelder klage over vedtak fattet av Reguleringsmyndigheten for energi (RME) 12. november 2025 i uenighetssak mellom nettselskapet Glitre Nett AS og kraftprodusenten Virak Kraft Produksjon AS om hvorvidt nettselskapet hadde tariffert kraftprodusenten i tråd med forskrift for omsetningskonsesjoner. Energiklagenemnda opprettholdt RMEs vedtak.

Energiklagenemndas medlemmer: Edna Grepperud, Helle Grønli og Morten Sundt.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») fattet den 12. november 2025 vedtak om at nettselskapet Glitre Nett AS' (heretter «klagemotpart», «nettselskapet» eller «Glitre») tariffing av nettkunden Virak Kraft Produksjon AS (heretter «klager» eller «Virak Kraft») sitt uttak i distribusjonsnettet er i tråd med forskrift 11. mars 1999 om tariff og rapporteringsplikt for omsetningskonsesjonærer (forskrift for omsetningskonsesjonærer) § 14-2.
- (2) Virak kraft brakte saken inn for RME som en uenighetssak den 13. februar 2025. Virak Kraft mente Glitres tariffing for uttak ikke var i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer. Uenigheten gjelder tariffing av fastledd for høyspent uttak i lavspentnettet på et produksjonsanlegg med årlig uttak på ca. 12 000 kWh. Den årlige innmatingen til Virak Kraft er på ca. 4 500 000 kWh.
- (3) Det inngår i sakens bakgrunn at Glitre ved beregning av tariff før 1. april 2024 skilte mellom årsforbruk under 100 000 kWh, lavspent over 100 000 kWh/år og høyspent over 100 000 kWh/år. For årsforbruk under 100 000 kWh/år ble fastleddet beregnet ut ifra en kapasitetsbasert tariff, noe som betyr at nettleien for uttak består av et kapasitetsledd (tidligere kalt fastledd) og energiledd. Lavspent og høyspent over 100 000 kWh/år ble beregnet ut ifra en effektbasert tariff, noe som innebærer at nettleien for uttak består av et fastledd, energiledd og effektledd. Frem til og med 1. april 2024 ble Virak Krafts fastledd beregnet ut ifra en kapasitetsbasert tariff, som ga et månedlig fastledd på 156 kr/mnd.
- (4) Fra og med 1. april 2024 har Glitre valgt å praktisere lik uttakstariff for uttakskunder i høyspentnettet, uavhengig av om forbruket er under eller over 100 000 kWh i året. Dette

Postadresse:
Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:
Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00   post@knse.no

medfører at Virak Kraft har gått over til effektbasert tariff, som fra 1. april 2024 gir dem et fastledd på 1000 kr/mnd. Klager viser til at dette har gitt dem en årlig økning i kostnader på ca. 10 000 kroner.

- (5) I brev 7. april 2025 ba RME nettselskapet om informasjon i saken.
- (6) Nettselskapet sendte sine kommentarer til klagen ved brev datert 14. mai 2025.
- (7) Den 6. oktober 2025 varslet RME partene om vedtak. RMEs foreløpige vurdering var at nettselskapet hadde beregnet tariffen i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2.
- (8) Virak Kraft sendte merknader til varselet ved e-post 8. oktober 2025.
- (9) RME fattet følgende vedtak i saken den 12. november 2025:
«Glitre Nett AS sin tariffisering av Virak Kraft AS for uttak i distribusjonsnettet er i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2.»
- (10) Virak Kraft påklaget vedtaket 18. november 2025 og RME orienterte Glitre om klagen 27. november 2025.
- (11) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. RME sendte klagen og sakens dokumenter til Energiklagenemnda den 11. februar 2026.
- (12) Partene fikk i brev datert 4. mars 2026 informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda samt informasjon om mulighet til å kommentere RMEs innstilling i saken eller gi andre merknader. Hverken klager eller klagemotpart har inngitt ytterligere merknader til Energiklagenemnda.
- (13) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 18. august 2026.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (14) I vedtaket datert 12. november 2025 redegjør RME innledningsvis for sakens historikk og partenes anførsler. RME redegjør først for hvilke regelverk som regulerer nettselskapenes tariffisering av nettkunder, før de vurderer om (i) fastleddet for uttak er utformet i tråd med forskriftskravene, og (ii) om energileddet for uttak er utformet i tråd med regelverket.
- (15) RME mener en kunde som har både innmating og uttak i et tilknytningspunkt skal tariffes etter forskrift for omsetningskonsesjonærer kapittel 14 og 15, når vilkårene i bestemmelsene er oppfylt. RME legger til grunn at Virak Kraft har uttak fra distribusjonsnettet, og derfor vil kunne tariffes etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2. Dette gjelder selv om kunden primært er en innmatingskunde. RME legger til grunn at Virak Kraft er tilknyttet høyspent distribusjonsnett.
- (16) Etter RMEs syn tilsier ordlyden i § 14-2 første ledd «det skal utarbeides separate tariffer for høyspent og lavspent uttak», at det er spenningsnivået på kundens tilknytning som er

avgjørende for hvilken tariffstruktur som skal anvendes. Som støtte for tolkningen viser RME til at det følger av § 13-1 bokstav a at tariffene skal refereres til tilknytningspunktet.

- (17) RME viser til at det er nettselskapene selv om fastsetter innholdet i tariffene, jf. forskrift 24. oktober 2019 om nettregulering og energimarkedet (NEM-forskriften) § 4-6 andre ledd, men at tariffene må utformes i tråd med kravene i forskrift for omsetningskonsesjonærer. RME mener at kravene til utforming av tariffen gjelder på gruppenivå, ikke for hver enkelt kunde isolert. En tariff som er utformet i samsvar med forskriften, som gjelder likt for en definert kundegruppe, er etter RMEs syn forskriftsmessig selv om den kan slå ulikt ut for enkeltkunder innenfor gruppen.
- (18) Forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 stiller krav til utforming av tariffene. RME konstaterer at i henhold til tredje ledd skal fastleddet utformes slik at kunden dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet, og at det som utgangspunkt skal differensieres etter kundens etterspørsel etter effekt. Dersom det også benyttes et effektledd, kan fastleddet i henhold til § 14-2 tredje ledd andre punktum være likt for alle kunder i tariffgruppen. RME legger til grunn at bestemmelsen gir nettselskapet et visst handlingsrom ved utforming av tariffene, så lenge tariffene er objektive og en eventuell differensiering er saklig begrunnet.

2.1 RMEs vurdering av om fastleddet for uttak er utformet i tråd med forskriftskravene

- (19) RME viser til at det følger av forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 tredje ledd første punktum at «fastleddet skal utformes slik at kunden dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet». Etter RMEs syn skal «rimelig andel» vurderes i lys av øvrige tariffprinsipper i forskriften, særlig § 13-1 bokstav j som krever at tariffen skal være kostnadsreflekterende.
- (20) RME mener at prinsippet med kostnadsreflekterende tariffen sikter til tariffen som helhet, det vil si fastledd, energiledd og eventuelt effektledd sett i sammenheng. Som begrunnelse for sin tolkning viser RME til Energiklagenemndas avgjørelse av 30. april 2025 i sak nr. 2025/0305, hvor nemnda i avsnitt 72 blant annet uttaler følgende:

«[...] Nemnda viser til at bestemmelsen ikke innebærer et krav til at nettselskapet må bevise nettleiemodellens insentivvirkning for hver individuell nettkunde. Når det gjelder tariffens insentivvirkning, vil også nemnda trekke frem at det ikke kun trenger å være fastleddet som gir et prissignal i nettleien.»

- (21) Det vises til at Glitres tariff for høyspentkunder består av tre ledd; fastledd, energiledd og effektledd. Fastleddet er fastsatt til kr 1000 per måned, og gjelder uavhengig av forbruksnivå og geografisk plassering. Energileddet er satt til 6,60 øre/kWh, og effektleddet er tidsdifferensiert med lavere satser sommertid enn vinterstid. RME mener Glitres fastsettelse av fastledd på gruppenivå er i samsvar med regelverket, og at det ikke er i strid med hverken § 14-2 eller § 13-1 å gi alle høyspentkunder med uttak fra distribusjonsnettet lik tariff. RME understreker at gjeldende regelverk ikke åpner for en geografisk differensiering av tariffene for kunder innenfor samme konsesjonsområde.
- (22) RME viser til at de ved innføringen av ny nettleiemodell fremhevet at det var viktig at regelverket blir utformet slik at nettselskapene får fleksibilitet til å fastsette tariffen som gir en rimelig kostnadsfordeling, og som ivaretar hensynet til effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet, jf. RME Høringsdokument 1/2020 og RME Rapport 6/2020.

RME viser til at Glitre kunne valgt en finere inndeling av sin tariffisering av høyspentkunder i distribusjonsnettet, men at det å gi lik tariff ikke vil være i strid med kravene for utforming av tariff for ordinære uttak i distribusjonsnettet etter § 14-2 eller tariffiseringsprinsippene i § 13-1. Slik RME vurderer det, er Glitres effektbaserte tariffmodell, inkludert fastleddet, innenfor det handlingsrommet forskriften gir.

- (23) RME konkluderer med at Glitres fastledd for høyspent uttak i distribusjonsnettet er utformet slik at den oppfyller kravet om at høyspentkunder vil dekke en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2.

2.2 RMEs vurdering av om energileddet for uttak er utformet i tråd med forskriftskravene

- (24) RME viser deretter til at det følger av forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 fjerde ledd at energileddet «skal dekke marginale tapskostnader». Energileddet kan i tillegg «dekke en andel av nettselskapets øvrige kostnader», jf. fjerde ledd andre punktum. RME påpeker at dette betyr at energiledd for uttak i distribusjonsnettet fastsettes på grunnlag av de marginale tapskostnadene som nettselskapet har i distribusjonsnettet. Etter RMEs syn kan derfor en kundes energiledd for uttak være positivt selv om kunden er i et kraftoverskuddsområde, fordi nettselskapet har marginale tapskostnader samt øvrige nettkostnader knyttet til overføring av kraft i distribusjonsnettet som energileddet skal dekke. RME viser til at det er et bevisst valg at energileddet for uttak ikke er avgrenset til å kun være marginaltapsbasert og det vises i denne forbindelse til RME Rapport 6/2020 kapittel 4 s. 20.
- (25) RME anerkjenner at Virak Kraft kommer uheldig ut fordi deres energiledd for innmating og kundens energiledd for uttak, begge har positivt fortegn. Virak Kraft betaler dermed gjennom energileddet både for innmating og uttak, noe RME mener er en konsekvens av hvordan regelverket er utformet. Etter RMEs syn ville det stride med regelverket dersom Glitre hadde gitt Virak Kraft en annen tariff for uttak fra distribusjonsnettet enn andre uttakskunder. RME konkluderer med at Glitre sitt energiledd for uttak er utformet i tråd med kravene i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2.

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

- (26) Klager har i det vesentlige anført:
- (27) Klager anfører prinsipielt at RME benytter feil lovhenvvisning og tolker regelverket for vidt. Bestemmelsene i forskrift for omsetningskonsesjonærer kapittel 14 gjelder for «ordinære uttak», noe klager mener tilknytningen deres ikke er. Tilknytningen er først og fremst etablert for innmating av de gjennomsnittlige 4 500 000 kWh Virak Kraft årlig mater inn i høyspentnettet. Tilkoblingen er ifølge klager automatisk toveis, og klager viser til at uttaket er en naturlig følge av tomgangstap i høyspent-trafoen når kraftverket står.
- (28) Hovedpoenget til klager er at tilknytningen ikke er etablert til uttaksformål, og anlegget kan derfor ikke sammenlignes med et «ordinært uttak» slik kapittel 14 i forskriften formulerer det.
- (29) Klager mener forskrift for omsetningskonsesjonærer § 17-1, som regulerer tariff for produksjonsrelaterte nettanlegg er mer treffende. Det følger av bestemmelsen at en

«rimelig andel» av kostnadene ved uttak direkte tilknyttet til produksjonsrelaterte nettanlegg kan inngå i tariffgrunnlaget. Klager anfører at RME må gjøre en skjønnsmessig vurdering av hva som er en rimelig andel av kostnadene ved beregning av deres energiledd for uttak, og at slik fastleddet på 1000 kroner per måned beregnes i dag ikke anses å være i tråd med forskriften.

- (30) Klager anfører videre at det er urimelig at de må betale energiledd for både innmating og uttak for en og samme tilknytning, da kostnaden ved uttaket på ca. 12 000 kWh i året er nær null sammenlignet med det de mater inn. Klager påpeker at de for innmatingen betaler kroner 83 767 i året. I tillegg dekker de selv kostnadene med nedtransformeringen til 110 volt for uttaket de har.

3.2 Klagemotpartens anførsler

- (31) Klagemotparten har i det vesentlige anført:
- (32) I brev av 14. mai 2025 redegjør Glitre for rutinen for beregning av tariff. Glitre viser til at alle uttakskundene tilknyttet høyspent i lavspennettet blir avregnet med en effektbasert tariff, uavhengig av årsforbruk. Før 1. april 2024 ble uttakskundene som var tilknyttet høyspent i lavspennettet beregnet ut ifra en kapasitetsbasert tariff dersom disse hadde et årsforbruk under 100 000 kWh/år.
- (33) En effektbasert tariff består av tre ulike ledd, fastledd, energiledd og effektledd. Glitre viser til § 14-2 tredje ledd, som sier at nettselskapet ved bruk av effektledd ikke trenger å differensiere fastleddet. Videre viser de til at § 14-2 stiller krav til at energileddet skal dekke «marginale tapskostnader», og at effektleddet skal baseres på kundens effektuttak i definerte perioder på maksimalt en måned.
- (34) Glitre har valgt å avregne kunder tilknyttet lavspennettet med 500 kr/mnd og kunder tilknyttet høyspentnett med 1000 kr/mnd. Effektleddet regnes i kroner per kilowatt per måned, og differensieres med egne satser for sommer- og vinterhalvåret. Effektleddet avregnes etter månedens høyeste timesverdi. Energileddet har lik pris hele året.
- (35) Glitre anfører at en slik beregning av tariff er i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2. Glitre viser til at beregningsmetoden samsvarer med øvrige nettselskaps praksis for beregning av tariff.
- (36) Glitre påpeker at endringen fra 1. april 2024 ble utført for å få en mer lik behandling av nettkundene, og en mer enhetlig praksis sammenlignet med andre nettselskap.

4 Reguleringsmyndigheten for energis innstilling

- (37) I innstillingen 11. februar 2026 finner ikke RME grunnlag for å endre vedtaket. RME kan ikke se at klager har kommet med noen nye anførsler eller opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtaket av 12. november 2025.
- (38) I opprinnelig klage opplyste Virak Kraft at årlig fastledd for innmating var på 64 000 kroner. I kommentar til forhåndsvarselet presiserte klager at fastleddet for innmating nå er 83 767 kroner. RME påpeker i den forbindelse at fastledd for innmating har lav relevans ved en vurdering av om tariffing for uttak er forskriftsmessig, og RME vurderer at de nye opplysningene ikke påvirker vurderingen og konklusjonen.

5 Energiklagenemndas vurdering

- (39) Saken gjelder klage fra Virak Kraft på vedtak fattet av RME den 12. november 2025. I vedtaket besluttet RME at Glitre har tariffert klagers uttak i distribusjonsnettet i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2. Klager fastholder at nettselskapets tariffing av fastleddet ikke er i tråd med forskriften.
- (40) Bakgrunnen for uenigheten er at Glitre med virkning fra 1. april 2024 innførte en felles effektbasert nettleiemodell for i) alle næringskunder med høyspentanlegg i distribusjonsnettet og ii) næringskunder i distribusjonsnettet med årsforbruk over 100 000 kWh. Denne tariffen består av et fastledd, energiledd og effektledd. For energileddet benytter Glitre marginaltapsprising med lik pris gjennom hele året, mens effektleddet avregnes etter kundens høyeste timesverdi i den aktuelle måneden.
- 1) Tariffen for høyspentanlegg består av fastledd på 1000 kroner per måned, energiledd på 6,60 øre per kWh, og et tidsdifferensiert effektledd på 29,50 og 88,50 kroner per kW i måneden fordelt på sommertid og vintertid.
  - 2) Tariffen for næringskunder tilknyttet lavspent med årsforbruk over 100 000 kWh består av et fastledd på 500 kroner per måned, energiledd på 7,90 øre per kW, og et tidsdifferensiert effektledd på 33,00 og 99,00 kroner per kW i måneden fordelt på sommer- og vintertid.
- (41) Til sammenligning består tariffen for næringskunder tilknyttet lavspent nett med årsforbruk under 100 000 kWh av et tidsdifferensiert energiledd på 25,60 og 13,60 øre per kWh, fordelt på dagtid og natt, og et kapasitetsledd basert på gjennomsnittet av de tre timene i løpet av en måned med høyest forbruk (døgnmaks) der eksempelvis en innplassering i kapasitetstrinn 2 (2-5 kW) gir et fastledd på 186 kroner per måned og kapasitetstrinn 3 (5-10 kW) gir et fastledd på 312,0 kroner per måned.
- (42) Virak Kraft er en kraftprodusent som er tilkoblet Glitres høyspentnett (22kV) med en toveis måler i tilknytningspunktet. Tilknytningspunktet brukes hovedsakelig til innmating av kraftproduksjon (ca. 4 500 MWh årlig). Virak Kraft har oppgitt at de årlig betaler et fastledd for innmating på om lag 84 000 kroner. Videre har Virak Kraft vist til at de har et uttak av ca. 12 000 kWh årlig som en teknisk følge av innmatingen og at de selv står for nedtransformeringen fra 22 kV til lavspent bak tilknytningspunktet. Glitres endringer av tariffstrukturen den 1. april 2024 medførte at Virak Krafts fastledd for uttak ble endret fra en kapasitetsbasert tariff på 156 kroner til en effektbasert tariff på 1000 kroner i måneden. Etter Virak Krafts syn overstiger nå fastleddet de kostnadene nettselskapet faktisk har knyttet til Virak Krafts uttak. Virak Kraft viser til en rekke forhold som etter deres syn innebærer at deres tilkobling ikke skal håndteres som en vanlig høyspenttilknytning.
- (43) Hovedspørsmålet nemnda skal ta stilling til er om Glitres tariffing av Virak Krafts uttak er i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer.

5.1 De generelle tarifferingsprinsippene og nettselskapets handlingsrom

- (44) Det er nettselskapene som utformer tariffene selv, jf. NEM-forskriften § 4-6 andre ledd. Tariffene fastsatt av netteier må være i tråd med de generelle prinsippene for utforming av punktтарiffer, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1. Forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 lyder:

«Alle nettselskapene er ansvarlige for at det utarbeides tariffen som er punktbaserte etter følgende prinsipper:

- a. tariffene skal refereres tilknytningspunktene.*
- b. avtale med nettselskapet i tilknytningspunktet skal gi adgang til hele nettsystemet og kraftmarkedet.*
- c. nettselskapet plikter å tilby alle som etterspør nettjenester ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår.*
- d. tariffene skal utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet.*
- e. tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold.*
- f. tariffene skal fastsettes uavhengig av avtaler om kraftkjøp/kraftsalg.*
- g. tariffene skal gi nettselskapet inntekter til dekning av kostnader innenfor tildelt inntektsramme, kostnader i overliggende nett, innbetalt eiendomsskatt og lovpålagt innbetaling til energifond.*
- h. målte og stipulerte timeverdier i Elhub skal benyttes til avregning av tariffen. Der timeverdier for uttak ikke er tilgjengelig skal nettselskapet stipulere timeverdier.*
- i. den enkelte boenhet eller fritidsbolig skal måles og avregnes hver for seg.*
- j. tariffene skal utformes slik at de reflekterer kostnadsstrukturen i nettet.»*

- (45) Det er et sentralt tarifferingsprinsipp og generelt utgangspunkt at like kunder skal ha lik tariff. Dette prinsippet kommer til uttrykk i kravet om at nettselskapet plikter å tilby alle kunder «ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer», § 13-1 bokstav c. Prinsippene i bestemmelsen skal sikre at alle som ønsker det får markedsadgang på like vilkår, samt bidra til effektiv utnyttelse og utvikling av nettet. Nettselskap «kan» likevel differensiere tariffene etter «objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante forhold», jf. § 13-1 bokstav e. Dette tilsier at differensieringen må være saklig og tilstrekkelig begrunnet for å være lovlig.
- (46) Videre er det et krav at tariffene skal utformes slik at de «reflekterer kostnadsstrukturen i nettet», jf. § 13-1 bokstav j. Etter ordlyden gir ikke dette et krav om at tariffene skal samsvare fullt og helt med kostnadene som påføres, men at tariffene utformes slik at det gir så nært dekkende kostnadsstruktur som mulig, samtidig som nettselskapene er gitt et visst slingsmonn. Formålet bak innføringen av dette prinsippet er omtalt nærmere i forarbeidene i RME høringsdokument nr. 01/2020 *Endringer i nettleiestrukturen*. Blant annet uttales at: «Tariffer som henger nærmere sammen med kostnadsstrukturen i nettet, vil synliggjøre kostnadsdrivere i nettet og bidra til å styrke den samfunnsøkonomiske effektiviteten.» Dette må sees i sammenheng med prinsippet om at tariffene skal utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 bokstav d.

- (47) Energiklagenemnda har tidligere fastslått at nettselskapene har stor frihet ved fastsettelse av tariffene, så lenge tariffene ivaretar prinsippene i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1. Se blant annet nemndas avgjørelse 30. april 2025 i sak nr. 2025/0305.

5.2 Anførsel om uriktig hjemmel

- (48) Klager har anført at RME har benyttet feil hjemmel når tariffen er vurdert etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2. Klager har vist til at deres uttak ikke er ordinært da tilknytningen først og fremst er etablert for innmating av produksjonen fra produksjonsanlegget, og uttaket kommer som en konsekvens og naturlig følge av innmatingen.
- (49) Nemnda forstår det som at klager her sikter til kapitteloverskriften forskrift om omsetningskonsesjonærer kapittel 14: «Praktisk utforming av tariffen for ordinære uttak». Nemnda forstår ordinære uttak som uttak som faller innenfor standard tariff- og avregningsregime. Dette inkluderer planlagte, målte og balanseførte uttak. Nemnda presiserer at kapittel 14 ikke er avgrenset til å regulere målepunkt som i hovedsak har uttak, men regulerer også målepunkt hvor uttaket er mindre enn innmatingen. Det sentrale er om nettkunden har et uttak fra distribusjonsnettet. Anlegget til Virak Kraft har et årlig uttak fra distribusjonsnettet på ca. 12 000 kWh og klager har ikke anført at dette er feil eller ukorrekt. Virak Kraft har følgelig et uttak som skal tariffes etter reglene i forskriftens kapittel 14. Anførselen om at uttaket ikke er «ordinært» i forskriftens forstand fører dermed ikke frem.

5.3 Tariffen skal dekke en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet

- (50) Utformingen av tariff for uttak fra distribusjonsnettet er regulert i § 14-2. Bestemmelsen lyder:

«Det skal utarbeides separate tariffen for høyspent og lavspent uttak.

Tariffene for lavspent uttak i distribusjonsnettet skal bestå av et fastledd og et energiledd. Tariffene for næringskunder med årlig forbruk over 100 000 kWh kan i tillegg inneholde et effektledd.

Fastleddet skal utformes slik at kunden dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet. Fastleddet skal differensieres på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt. Ved bruk av effektledd trenger ikke fastleddet differensieres.

Energileddet skal dekke marginale tapskostnader. Energileddet kan i tillegg dekke en andel av nettselskapets øvrige kostnader. Energileddet kan ha et påslag når nettet er høyt belastet. Inntektene fra energileddet kan maksimalt utgjøre 50 prosent av nettselskapets inntekter fra hver kundegruppe. Inntektene fra energileddet kan likevel overstige 50 prosent fram til 31. desember 2026.

Effektleddet skal baseres på kundens effektuttak i definerte perioder. En periode kan maksimalt gjelde én måned. Effektleddet skal tidsdifferensieres.»

- (51) Spørsmålet nemnda skal ta stilling til er om Glitre har utformet fastleddet slik at «kunden dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet», jf. § 14-2 tredje ledd.
- (52) En naturlig språklig forståelse av «rimelig andel» av kostnadene i nettet tilsier at det må gjøres en konkret vurdering av om utformingen av fastleddet får urimelige utslag for

enkeltkunder eller kundegrupper. Som Energiklagenemnda påpekte i sin avgjørelse 4. september 2024 i sak nr. 2024/1027, er tariffene ment å sørge for en rettferdig fordeling av kostnadene i nettet, og dette må sees i sammenheng med kravet om at tariffen skal reflektere kostnadsstrukturen i nettet, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 bokstav j. En tariff som er kostnadsreflekterende, vil etter nemndas syn i utgangspunktet også oppfylle kravet til at kunden skal dekke en «rimelig andel» av de faste kostnadene i nettet.

- (53) Klager anfører at en tariff som differensieres utelukkende ut fra om kundens uttak er tilknyttet høyspent- eller lavspennetnettet, ikke er i samsvar med prinsippet om at den enkelte kunde skal dekke en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet. Klager har i denne forbindelse vist til at den eneste grunnen til at klager har en høyspennetilknytning for uttak er fordi klager benytter høyspent til innmating. Klager har også påpekt at det er en toveis måler i ladepunktet og at effektuttaket og forbruket ved tilknytningspunktet er svært lavt og mer typisk for en lavspennetilkobling, samtidig som klager selv står for nedtransformering bak tilknytningspunktet.
- (54) Nemnda viser til at forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 stiller krav til at nettselskapene skal ha separate tariffer for høyspent og lavspenn uttak. Dette innebærer at spenningsnivået på kundens tilknytning avgjør hvilken tariffstruktur som skal anvendes, noe som er i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 bokstav a om at tariffene skal refereres tilknytningspunktene. Definisjonen på «tilknytningspunkt» er «punkt i overføringsnettet der det foregår innmating eller uttak av kraft eller utveksling mellom nettselskap», jf. forskriftens § 1-3 bokstav q. RME har i sin praksis lagt til grunn at tilknytningspunktet er det eiermessige skillet mellom nettselskapets nett og kundens egne nett.
- (55) Nemnda forstår det som at Glitres tariffing av høyspentanlegg er lik uavhengig av forbruksnivå og geografisk plassering. Siden Glitre benytter effektledd for tariffing, må heller ikke fastleddet differensieres, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 tredje ledd siste punktum. Glitres differensiering er kontrollerbar og objektiv for alle høyspentuttak innenfor samme nettområde. Nemnda mener det er i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2, jf. § 13-1 at Glitres tariffing er basert på tilknytningspunktet til Virak Kraft og spenningsnivå.
- (56) Mens Glitres fastledd for høyspentuttak er høyere enn for lavspennuttak, er energi- og effektleddet lavere for høyspentuttak enn for lavspennuttak med årlig forbruk over 100 000 kWh, og energileddet for høyspent er høyere enn energileddet ved lavspennuttak under 100 000 kWh. Nemnda forstår kostnadsfordelingen som at de faste kostnadene ved et høyspentuttak er høyere enn for lavspenn, men at kostnadene ved det faktiske uttaket er lavere for høyspentuttak. Nemndas syn er at Glitre har utformet objektive og kontrollerbare kriterier som reflekterer kostnadsstrukturen i nettet, og at dette gjenspeiler seg i tariffene som er satt. Dette samsvarer også med at Virak Kraft selv dekker kostnadene med nedtransformering fra høyspentuttaket.
- (57) Som vist skal tariffene også utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 bokstav d. Videre skal hvert ledd i tariffen i utgangspunktet utformes i tråd med prinsippet om kostnadsreflekterende tariffer, men samtidig kan fastledd, energiledd og eventuelt effektledd sees i sammenheng ved vurdering av om kravet er oppfylt. Se blant annet Energiklagenemndas avgjørelser i sak nr. 2024/1027 og 2025/0305. Glitres

effektledd for høyspentuttak avregnes etter anleggets høyeste forbrukstime per kalendermåned. Dette gir en mulighet for å jevne ut effekttoppene og påvirke kostnadene i nettet. Selv om fastleddet oppleves høyt for et uttak på ca. 12 000 kWh i året, vil det lave forbruket til gjengjeld kunne gi lavere energiledd og effektledd.

- (58) Energiklagenemnda har etter dette kommet til at Glitre har utformet fastleddet slik at «kunden dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet», jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 tredje ledd.

5.4 Energileddet ved uttak

- (59) Til slutt anfører Virak Kraft at kostnaden ved uttak er nær null sammenlignet med produksjonen de mater inn i strømmettet, og at energileddet ikke er utformet i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer.
- (60) Det fremgår av forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 fjerde ledd at energileddet skal dekke «marginale tapskostnader». Energileddet kan i tillegg «dekke en andel av nettselskapets øvrige kostnader». I RMEs høringsdokument nr. 01/2020 *Endringer i nettleiestrukturen* s. 44-45 til § 14-2 fremgår det at:

«Fastleddet i tariffen skal sikre at alle kunder bidrar til å dekke en rimelig andel av felleskostnadene gjennom nettleien. Alle kunder skal betale kundespesifikke kostnader, det vil si kostnader som er faste for hvert kundeforhold, slik som kostnader til kundeforhold, herunder måling, avregning, fakturering og tilsyn.

I tillegg skal alle kunder dekke en andel av felleskostnadene i nettleien for at de har mulighet til å bruke nettet. Dette gjelder også kunder som i perioder verken bruker energi eller effekt. Nettet må driftes og vedlikeholdes, og nettselskapene må ha beredskap slik at nettet er klart til bruk når kunden måtte ønske å bruke det. Derfor er det rimelig at alle kunder bidrar til å dekke en andel av disse kostnadene, uavhengig av kundens faktiske bruk av nettet.»

- (61) Det kommer frem av RME Rapport 6/2020 kapittel 4 s. 20 at det er et bevisst valg at energileddet for uttak i distribusjonsnettet også skal kunne dekke nettselskapets øvrige kostnader. Nemnda anser det som rimelig at alle kunder bidrar til å dekke en andel av kostnadene ved å drifte og vedlikeholde strømmettet slik at dette er operasjonelt til enhver tid.
- (62) Nemnda merker seg at RME anerkjenner at klager kommer uheldig ut fordi både klagers energiledd for innmating og energiledd for uttak, er positive. RME påpeker at dette kan skje selv om en kunde er i et kraftoverskuddsområde fordi nettselskapet har marginale tapskostnader knyttet til overføring av kraft i distribusjonsnettet som energileddet skal dekke. Nemnda bemerker at det finnes en generell unntaksbestemmelse i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 18-2, hvor RME i ekstraordinære situasjoner kan gi dispensasjon fra regelverket ut fra en skjønnsmessig vurdering.
- (63) Nemnda understreker at den ikke tar stilling til hvordan regelverket burde være, men om nettselskapets utforming av tariffen er i tråd med gjeldende regelverk. At klager betaler energiledd for innmating og uttak er en konsekvens av hvordan regelverket er utformet. Slik nemnda ser det, er det ikke hjemmel i dagens regelverk til å pålegge Glitre noen annen løsning for tariffing av energileddet. Anførselen om at energileddet ikke er

utformet i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 fører etter dette ikke frem.

- (64) Energiklagenemnda har etter dette kommet til at Glitres tariffing av Virak Kraft er i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2, jf. § 13-1.

6 Vedtak

- (65) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Trondheim, 18. august 2026

Edna Grepperud

Nemndsmedlem

Helle Grønli

Nemndsmedlem

Morten Sundt

Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur